

LUNDS
UNIVERSITET

Filosofiska institutionen

Exempel på tentamina i Teoretisk filosofi: Grundkurs

I detta häfte hittar du exempel på tentamina som lämpar sig bra att öva sig på inför skrivningarna. Det är viktigt att vara medveten om att frågorna som kommer på tentamina kan variera från år till år.

Tentamen teoretisk filosofi

20 april 2018

FTEA12:1: Filosofihistorisk översiktskurs, 7.5 hp

FTEB04: Filosofins historia, 7.5 hp

Besvara samtliga frågor utförligt! Varje fråga kan ge 2 poäng. Sammanlagt 6 poäng ger godkänt, 9 poäng krävs för väl godkänt.

1. Enligt Empedokles består världen av fyra så kallade "rötter". Vilka är dessa? Dessutom finns det kärlek och hat i världen. Vad är det för något?
2. Platon menar att kunskapen är medfödd. Hur argumenterar han för det?
3. Epikuros menade att vi skall eftersträva *ataraxia*. Hur gör vi då?
4. Vilket är Descartes metodiska tvivel, och vad vill han uppnå med det?
5. "Att vara är att förnimmas", menar Berkeley. Vad menar han med det och hur argumenterar han?
6. Hur vill Locke förklara personlig identitet över tid? Presentera några argument mot Lockes uppfattning!

Lycka till!

/ Jan & Ingar

Tentamen teoretisk filosofi

26 mars 2018

FTEA12:1: Filosofihistorisk översikt kurs, 7.5 hp

FTEB04: Filosofins historia, 7.5 hp

Besvara samtliga frågor utförligt! Varje fråga kan ge 2 poäng. Sammanlagt 6 poäng ger godkänt, 9 poäng krävs för väl godkänt.

1. Varför är mångfald och rörelse omöjliga enligt den eleatiska skolan?
2. Hur skall vi förklara förändring enligt Aristoteles?
3. Descartes tror att själen och kroppen är distinkta substanser. Vad är det för substanser? Varför tror han att de finns? Vad har han för argument för att de är distinkta, skilda åt?
4. Locke menar att själen är tom på idéer när vi föds. Hur får vi då idéer? Vad finns det för slags idéer?
5. Hur vill Hume analysera idén om ett orsakssamband? Hur argumenterar Hume för sin uppfattning? Vad får detta för konsekvenser för vår kunskap om fakta och existens?
6. Kant gör en distinktion mellan "tingen för oss" och "tingen i sig". Vad är det för en distinktion? Vilken är relationen mellan tingen?

Lycka till!

/ Jan & Ingar

LUNDS
UNIVERSITET

Tentamensdatum: 27 april 2018
Kurs: FTEA12:2
Examinerande lärare: Martin Jönsson
Maxpoäng: 30
Poäng för godkänt: 15
Poäng för väl godkänt: 23

Omtentamen i Filosofisk metod

Obs! Viktig information om legitimation!

Vid tentamenstillfället skall Du ha med Dig giltig legitimation. Saknar Du giltig legitimation vid tentamenstillfället får Du inte tentera.

1. Definitioner (8 p)

Utgå ifrån vad du lärt dig under kursen om olika typer av definitioner och diskutera följande definitioner av frihet. Rör det sig om definitioner av sådana slag vi stött på under kursen? I så fall, vad är det för typ av definitioner? Hur kan de olika definitionerna bäst förstås (väl villighetsprincipen!)? Är de bra eller dåliga?

- a) "Frihet är avsaknaden av yttre tvång" (negativ definition)
- b) "Frihet är att ha möjlighet att förverkliga sig själv" (socialliberal definition)
- c) "Frihet är rätten att tala, tänka och agera som man vill" (Wikipedia)
- d) "Frihet är att få skriva en filosofitenta"

2. Analys och utvärdering av argument I (12 p)

Här följer en rad dåliga argument. Utvärdera dem enligt både den kriteriella metoden och felslutsmetoden, och försök slå fast vad det är för fel på dem. Det kan vara flera fel på samma argument.

(OBS! Är argumentet deduktivt, glöm inte att formalisera och avgöra giltighet med sanningsvärdestabell!)

But now that I am supposing there is a supremely powerful and malicious deceiver who has set out to trick me in every way he can – *now* what shall I say that I am? Can I *now* claim to have any of the features that I used to think belong to a body? When I think about them really carefully, I find that they are all open to doubt: I shan't waste time by showing this about each of them separately. Now, what about the features that I attributed to the soul? Nutrition or movement? Since now I am pretending that I don't have a body, these are mere fictions. Sense-perception? One needs a body in order to perceive; and, besides, when dreaming I have seemed to perceive through the senses many things that I later realized I had not perceived in that way. Thinking? At last I have discovered it – thought! This is the one thing that can't be separated from me. I am, I exist – that is certain. But for how long? For as long as I am thinking. But perhaps no longer than that; for it *might* be that if I stopped thinking I would stop existing; and I have to treat that possibility as though it were actual, because my present policy is to reject everything that isn't necessarily true. Strictly speaking, then, I am simply a thing that thinks – a mind, or intelligence, or intellect, or reason, these being words whose meaning I have only just come to know. Still, I am a real, existing thing. What kind of a thing? I have answered that: a thinking thing... (René Descartes, 1639, *Meditations*, [Eng. translation Andy Blunden])

Var god skriv tydligt. Svårlästa svar beaktas inte.

Lycka till!

Martin & Carl-Johan

LUNDS
UNIVERSITET

Tentamensdatum: 19 mars 2018
Kurs: FTEA12:2
Examinerande lärare: Martin Jönsson
Maxpoäng: 30
Poäng för godkänt: 15
Poäng för väl godkänt: 23

Ordinarie tentamen i Filosofisk metod

Obs! Viktig information om legitimation!

Vid tentamenstillfället skall Du ha med Dig giltig legitimation. Saknar Du giltig legitimation vid tentamenstillfället får Du inte tentera.

1. Definitioner (8 p)

Utgå ifrån vad du lärt dig under kursen om definitioner och språkliga problem vid analysen av argument. Diskutera följande definitioner av människan. Rör det sig om definitionstyper vi stött på under kursen? I så fall, vad är det för typ av definitioner? Hur kan de olika definitionerna bäst förstås (välvilighetsprincipen!)? Är de bra eller dåliga definitioner?

- a) "Människan är det politiska djuret" (Aristoteles)
- b) "Människan är Guds avbild" (klassisk teologisk definition)
- c) "Ibland måste man göra saker man inte vågar, annars är man ingen människa utan bara en liten lort" (Astrid Lindgren)
- d) "Det är filosofitentorna som skiljer oss [människor] ifrån djuren"

2. Analys och utvärdering av argument I (12 p)

Här följer en rad dåliga argument. Utvärdera dem enligt både den kriteriella metoden och felslutsmetoden, och försök slå fast vad det är för fel på dem.

Lucullus was the first that brought cherry-trees from Asia to Europe; though that tree thrives so well in many European climates, that it grows in the woods without any culture. Is it possible, that throughout a whole eternity, no European had ever passed into Asia, and thought of transplanting so delicious a fruit into his own country? Or if the tree was once transplanted and propagated, how could it ever afterwards perish? Empires may rise and fall; liberty and slavery succeed alternately; ignorance and knowledge give place to each other; but the cherry-tree will still remain in the woods of Greece, Spain, and Italy, and will never be affected by the revolutions of human society.

It is not two thousand years, since vines were transplanted into France; though there is no climate in the world more favourable to them. It is not three centuries since horses, cows, sheep, swine, dogs, corn were known in America. Is it possible, that, during the revolutions of a whole eternity, there never arouse a Columbus, who might open the communication between Europe and that continent? We may as well imagine, that all men would wear stockings for ten thousand years, and never have the sense to think of garters to tie them. All this seem convincing proofs of the youth, or rather infancy, of the world. (David Hume, 1779 *Dialogues Concerning Natural Religion*)

Var god skriv tydligt. Svårlästa svar beaktas inte.

Lycka till!

Martin & Carl-Johan

LUNDS
UNIVERSITET

Filosofiska institutionen

Tentamen
Datum: 2018-05-24
Kurs: 1900-talets filosofi (FTEA12:3)
Examinerande lärare: Erik J. Olsson
Maxpoäng: 15
Poäng för godkänt: 8
Poäng för väl godkänt: 12

Tentamen i teoretisk filosofi: 1900-talets filosofi

Obs! Viktig information om legitimation!

Vid tentamenstillfället skall Du ha med Dig giltig legitimation. Saknar Du giltig legitimation vid tentamenstillfället får Du inte tentera.

---

1. Husserl beskriver vad han kallar "den naturliga inställningen".
  - (a) Vilken är den naturliga inställningen och vilken är dess generaltes? (1p)
  - (b) Vilket är Husserls syfte med att presentera den naturliga inställningen så ingående? (2p)
2. Redogör för Russells syn på den logiska analysen. Exemplifiera med Russells teori om bestämda beskrivningar. (3p)
3. I *Tractatus* ger den tidigare Wittgenstein sin syn på språket, världen samt filosofins ställning i förhållande till (natur)vetenskapen. Redogör för väsentliga delar av denna syn. (3p)
4. Gadamer presenterar den så kallade "hermeneutiska cirkeln".
  - (a) Beskriv den hermeneutiska cirkeln. (1p)
  - (b) Vad styr enligt Gadamer förståelsen? (2p)
5. Davidson inför begreppet triangulering.
  - (a) Vad avser Davidson med triangulering? (1p)
  - (b) På vilket sätt förser trianguleringen våra tankar och uttalanden med meningsinnehåll enligt Davidson? (2p)

Var vänlig skriv tydliga och utförliga svar. Kom ihåg att fylla i en kursutvärdering!

Lycka till!

LUNDS
UNIVERSITET

Filosofiska institutionen

Tentamen
Datum: 2018-04-16
Kurs: 1900-talets filosofi (FTEA12:3)
Examinerande lärare: Erik J. Olsson
Maxpoäng: 15
Poäng för godkänt: 8
Poäng för väl godkänt: 12

Tentamen i teoretisk filosofi: 1900-talets filosofi

Obs! Viktig information om legitimation!

Vid tentamenstillfället skall Du ha med Dig giltig legitimation. Saknar Du giltig legitimation vid tentamenstillfället får Du inte tentera.

---

1. I *Logiska undersökningar* kritiserar Husserl den så kallade psykologismen, en typ av teori om filosofins och logikens grundvalar.

- (a) Vad är psykologismen? Vad säger den? (1p)
- (b) Redogör för ett av Husserls argument mot psykologismen. (2p)

2. I *Filosofiska undersökningar* hävdar den senare Wittgenstein att medlemmarna av vissa grupper av företeelser eller begrepp står i en särskild sorts likhetsrelation som han kallar familjelikhet. Förklara med exempel vad denna sorts likhet innebär. (3p)

3. I *Andras själsliv* skriver Austin följande: "Att anta att 'jag vet' är en deskriptiv fras är bara ett exempel på den deskriptiva villfarelsen, som är så vanlig i filosofi."

- (i) Vad avser Austin med uttrycket "den deskriptiva villfarelsen"? (1p)
- (ii) Förklara vad problemet enligt Austin är med den deskriptiva villfarelsen. (2p)

4. I *Det andra könet* beskriver de Beauvoir kvinnan som "den Andre".

- (a) Vad menas med att kvinnan är den Andre? (1p)
- (b) Enligt de Beauvoir och existentialismen kan detta att vara den Andre vara något lockande som upplevs positivt. Hur förklarar de Beauvoir detta? (2p)

5. Titeln på den artikel av Davidson som ni läst är *Tre slags kunskap*.

- (a) Vilka är de tre slag av kunskap som Davidson diskuterar i artikeln? (1p)
- (b) Redogör kortfattat för hur dessa tre slags kunskap enligt Davidson förhåller sig till varandra. (2p)

Var vänlig skriv tydliga och utförliga svar. Kom ihåg att fylla i en kursutvärdering!

Lycka till!

Tentamen teoretisk filosofi

8 juni 2018

FTEA12:4 Vetenskapsteori

Besvara samtliga frågor! Varje fråga kan ge max 2 poäng.
För godkänt krävs 6 poäng, 9 poäng ger väl godkänt.

1. Vad är en vetenskaplig teori, och vad är en vetenskaplig förklaring?
2. Vad är ett demarkationskriterium för vetenskaplig kunskap? Redogör för några sådana kriterier!
3. Hur kan man utifrån observationssatser induktivt härleda en vetenskaplig teori?
4. Redogör för skillnaden mellan Poppers och Kuhns uppfattningar om normalvetenskap!
5. Vad menar Lakatos med ett forskningsprogram, och när är det rationellt att byta från ett forskningsprogram till ett annat?
6. Vad är en regelbundenhetsteori om kausalitet (orsakssamband), och vad finns det för svårigheter med den uppfattningen?

Lycka till!

/ Jan

Tentamen teoretisk filosofi

14 maj 2018

FTEA12:4 Vetenskapsteori

Besvara samtliga frågor! Varje fråga kan ge max 2 poäng.
För godkänt krävs 6 poäng, 9 poäng ger väl godkänt.

1. Vad finns det för problem med uppfattningen att observationer utgör en säker grund för den vetenskapliga kunskapen? Hur kan man göra för att minimera de problemen?
2. Vilka olika slags förklaringar finns det? Ge exempel på dem! Hur ser förklaringar av historiska skeenden ut enligt Hempel i 'Generella lagar i historien'?
3. Redogör för skillnaden mellan att verifiera en teori (som den logiska positivismen) och att korroborera en teori (som den kritiska rationalismen, Popper).
4. Vad är ett demarkationskriterium för vetenskaplig kunskap? Redogör för några sådana kriterier!
5. Redogör för skillnaden mellan Poppers och Kuhns uppfattningar om normalvetenskap!
6. Beskriv några uppfattningar om hur vi inom vetenskapen kan hantera problemet med att få kunskap om teoretiska entiteter!

Lycka till!

/ Jan